

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2026. június

AKTUÁLIS

Gondos vízkezelés a Földvári-tónál

Az elmúlt években rendre nagyobb volt a dávodi Földvári-tó párolgásból eredő vízvesztése, mint a területre hulló csapadék. Ezen időnként lehet segíteni vízkormányzással, de ez meglehetősen kiszámíthatatlan mind időben, mind mennyiségben. A vízpótlási lehetőség a Ferenc-csatorna felől van, de csak abban az esetben, ha a Duna a bajai vízmércén mért 300 cm-t tartósan meghaladja. Ekkor a bajai Deák Ferenc-zsilipnél vízbetáplálás történik a Ferenc-csatornába, amely, ha feltelik, akkor gravitációs vízbeeresztésre van mód a Dekasa nevű csatornán keresztül a Földvári-tóba.

Az idei év első felében egyelőre igen eredményesnek mondható a vízvisszatartás a holtág területén, jelenleg mintegy 80 %-os a meder telítettsége. Ez köszönhető egyrészt a februári dunai árhullámnak (azóta sem volt lehetőség vízbetáplálásra a Ferenc-csatorna rendszerébe), másrészt az utóbbi hetek nagy intenzitású csapadékainak, illetve a rendszeres felügyeletnek, amely során a Dekasa-csatornán lévő 6 műtárgy gondos kezelése és tisztán tartása megvalósul.

Az élővilág is hálás a vízvisszatartás miatt, hiszen a holtágat övező nádas, amely ilyenkor vízben áll, nemcsak fészkelőhelyet jelent a nádi énekesmadaraknak, de gazdag táplálékbázist is biztosít a sikeres fiókaneveléshez. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság közreműködésével működtetett madármonitoring tevékenységek során az idei évben kiemelkedő eredmények mutatkoznak a költési sikerek tekintetében és a nyári-őszi vonulás során is hasonlóan jó eredményekre számítanak a szakemberek. A Földvári-tó nádasában, ebben az évben a vegyes gémtelenen jelentős számú nagy kócsag, vörös- és szürke gém, valamint kis kócsag, bakcsó és kis kárókatona fészkel biztonságban, ugyancsak a magas vízállásnak köszönhetően.

Az alsó képen nagy kócsag fiókák láthatók.

(Szöveg és fotók: Mórocz Attila)

Idén is gyűrűt kaptak a fehér gólya fiókák

Idén eredetileg június 13-án terveztük a fehér gólyák nyilvános gyűrűzését a Baja környéki településeken, azonban az aznap hajnalban, a térségen átvonuló vihar jelentős károkat okozott mind az áramszolgáltatásban, mind pedig a közművekben, sőt egyes helyeken a gólyákra is negatív hatással volt. Így az áramszolgáltatóval közösen a program elhalasztása mellett döntöttünk. Június 19-ére azonban újra meghirdettük az eseményt és sikeresen bepótoltuk a látványgyűrűzést.

A fehér gólya fiókák jelölése - minden érintett település egy-egy helyszínén - nyitott volt az érdeklődők számára. Sajnálatos módon a csátaljai és bajai fészkekben idén nem nevelkedtek fiókák, ott korábban meghíusultak a költések. A **nyolc** meghirdetett fészeknél összesen mintegy **400 fő (többségük óvodások, iskolások)** kísérelte figyelemmel a kis gólyák jelölését. Minden ilyen helyszínen közvetlen közlől volt lehetőség a madarak megfigyelésére, a fiókák megsimogatására. Az eseményről több bajai sajtóorgánium is beszámolt.

Az eseményen **8 településen, összesen 22 fészeknél 63 fióka** volt, ezek mindegyike kapott egyedi azonosításra alkalmas gyűrűt. A fiókák méretében nagy szórás mutatkozott, kb. 3 hét volt a legkisebb és a legnagyobb fiókák kora között. A fiatal madarak kondíciója jónak mondható, úgy néz ki, az öreg madarak találnak megfelelő mennyiségű és minőségű táplálékot a környéken.

Az idei évben 3 fióka volt a jellemző fészkenként, mindössze három fészekben volt 4 fióka és hat fészekben csupán 2 fiatal. A korábbi évhez képest átlagosnak, míg általánosságban jónak mondható az idei fiókaátlag (2,86 fióka/fészek). A fiókák a kirepülést követően, várhatóan augusztus közepén hagyják el az országot, és kezdik meg a vonulásukat az afrikai telelőterületekre.

A fióka-számok alakulása Baja térségében:

2 fiókás fészek – 6 db, 3 fiókás fészek – 13 db, 4 fiókás fészek – 3 db.

A nap során **tíz** öreg madarat is sikerült beazonosítani a korábbi gyűrűzések eredményeképpen:

Jelenleg költ	Gyűrűzve	Gyűrűzés éve	Korábbi leolvasás
Hercegszántó	Bácsalmás	2020	2x Bácsborsód, 4x Hercegszántó
Hercegszántó	Dávod	2020	1x Bácsborsód, 6x Hercegszántó
Hercegszántó	Katymár	2021	2x Hercegszántó
Hercegszántó	Szeremle	2023	2x Hercegszántó
Hercegszántó	Vámosmikola	2021	6x Hercegszántó
Hercegszántó	Koroncó	2021	2x Hercegszántó
Dávod	Szany	2022	3x Dávod
Dávod	Bátmonostor	2021	2x Bácsborsód, 1x Bácsalmás, 6x Dávod
Bátmonostor	Akaszto	2022	1x Baja, 1x Vaskút, 3x Bátmonostor
Baja	Érsekcsanád	2018	1x Akaszto, 2x Szeremle, 1x Csátalja, 6x Baja

Az esemény a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság és a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület 7. sz. Helyi Csoportjának szervezésében, az MVM támogatásával valósulhatott meg.

(Szöveg: Mórocz Attila természetvédelmi őr, fotó: Bíróné Kubatov Mónika)

Megújult a Vízvári Vendégház

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság vagyonkezelésében lévő – az 1960-as években épült – vendégház korszerűsítése a Téry Ödön Nemzeti Turistaház-fejlesztési Program 89 080 000 Ft támogatásával, valamint 15 720 000 Ft önerő biztosításával valósult meg.

A felújítás elsődleges célja az volt, hogy az épület eredeti hangulatának megőrzése mellett magasabb komfortszintet biztosítsunk a vendégek számára. A munkálatok során a férőhelyek száma 10-ről 12-re nőtt, és megvalósult az egyik legfontosabb fejlesztés is: az épület vezetékes villamosenergia-ellátása.

A korszerűsítés keretében teljes körűen megújult az elektromos hálózat, mindkét szobához önálló vizesblokk készült, valamint felújítottuk a teraszt is. A meglévő cserépkályha átalakításával központi fűtési rendszert alakítottunk ki, a kertben pedig pavilonnal és padokkal ellátott grillezőhelyet hoztunk létre.

A vízpart elérése érdekében a mellékág partján egy kikötést segítő úszóművet is telepítettünk. A fejlesztések eredményeként az épület immár egész évben alkalmas vendégek fogadására.

Információk a szálláshelyről honlapunkon:

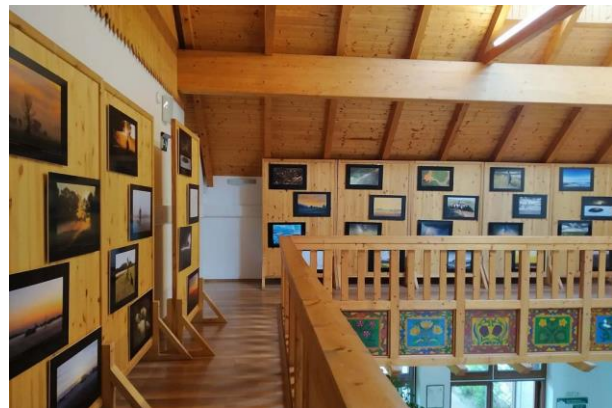
https://ddnp.hu/okoturizmus/szallasok/vizvari_szallashely

Fotókon a gyepek titokzatos világa

Június folyamán a szaporcai Ős-Dráva Látogatóközpontban vendégeskedett „A gyepek titkai V.” című fotópályázat vándorkiállítása.

A Grassland-HU LIFE integrált projekt keretében a Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. és projektpartnerei 2020 óta hirdetik meg a gyepek élőhelyek értékeinek, jellemző növény- és állatfajainak bemutatását, népszerűsítését célzó, évről-évre más tematikát feldolgozó fotópályázatukat.

A fotópályázat legutóbbi, ötödik fordulójával a gyepek szépségére és sokszínűségére, valamint a megőrzésükhöz szükséges emberekre és helyi, hagyományos ökológiai tudásukra kívánták felhívni a figyelmet a szervezők, így a kiírásban tájképek készítése, valamint a gyepekhez kötődő pásztorélet bemutatása volt a pályázók feladata.

A beérkezett közel hatszáz pályamű közül választotta ki a hattagú zsűri a legjobbakat, melyeket az érdeklődők a látogatóközpont főépületében tekinthették meg.

SZEMELVÉNYEK A TERMÉSZETVÉDELEM TÖRTÉNETÉBŐL

30 éve történt

1996. június 18-án fogadta el az Országgyűlés az 1996. évi LIII. törvényt a természet védelméről.

A hazai természetvédelmi történetírás 1935. évi törvényt tartja az első természetvédelmi törvénynek, de az csak az erdőtörvény részeként jelent meg. A 1996. évi törvény mindenképp korszakalkotó volt, mivel ez volt az első hazai törvény, ami csak természet védelméről szólt. Korábban a természetvédelmet legfőbb szinten csak törvényerejű rendeletekkel szabályozták. Az 1996. évi LIII. törvény -bár néhány paragrafusa a kor változásait követve módosítva lett-, ma is a természetvédelmi igazgatás jogi alapját képezi.

Forrás: Rakonczay Zoltán: A természetvédelem története Magyarországon, Mezőgazda Kiadó, Budapest, 2009.

Illusztráció: Az állatok védelme (szerk.: Herman Ottó), Franklin Társulat, Budapest, 1883.

Sorozatszerkesztő: Varga Zsolt

EMBER ÉS TERMÉSZET

Itassuk a nyári hőségben a madarakat!

A kánikula idején nem csak nekünk embereknek, hanem a körülöttünk élő madaraknak is sok folyadékra van szükségük.

A kertben a madarak gyülekezőhelye lehet egy jól elkészített itató. Az itató kialakításakor szabadon szárnyalhat a fantáziánk. Ügyelni kell azonban arra, hogy az itató lassan mélyüljön, a közepére pedig egy lapos követ érdemes tenni, ahol a madarak megállhatnak, leszállhatnak.

A lényeg, hogy minél inkább természetű lesz az itatónk, annál inkább kedvelni fogják a madarak is. A természetközeli látvány megalkotásához kiválóak a patakkövek, a sóderágy, a betelepített vízi növények. Fontos, hogy az itató árnyékos vagy félárnyékos helyen legyen, így védhetjük a madarakat tűző napsütéstől, de az is lényeges szempont, hogy a víz kevésbé gyorsan párolog, ha árnyékban van. Az itató elhelyezésénél ügyeljünk rá, hogy a kertünkbe tévedő macskák számára elérhetetlen legyen, másképp könnyen a madarak veszélyhelyévé válhat. Az énekesmadarak számára fontos, hogy az itató közelében találjanak búvóhelyül szolgáló cserjéket, fiatal fákat, ahová veszély esetén gyorsan elérhetnek. Az ilyen „menekülő útvonalak” biztosítása garancia lehet itatónk népszerűségére.

A madáritatóban szeretnek fürdeni a rigók, a kék cinegék, a vörösbegyek. A madarak számára a fürdés, a tollzat tisztán tartása állandó, létfontosságú tevékenység, az itató ezért is lényeges eleme kertünknek. Fontos ügyelni arra, hogy az itató vizét, amennyiben nincs átfolyása a medencének, rendszeresen cseréljük. Itatásra legmegfelelőbb az esővíz. Lényeges tudni, hogy miután az itatóhoz szoktattuk a madarakat, az itató vízutánpótlása legyen folyamatosan megoldott, nem szabad becsapni a madarakat. (Kép forrása: MME)

Kenutúrák a nemzeti parkban

A Duna-Dráva Nemzeti Park területén fekvő Béda-Karapancsa a Duna magyarországi alsó szakaszának kiemelkedő értékét képviselő vizes élőhelyeit foglalja magába. A program erre a különleges területre kalauzolja az érdeklődőket. A program résztvevői 9.00 órakor találkoznak a kölkedi Fehér Gólya Múzeumnál. A kenutúra indulási helye a múzeumtól kb. 9 kilométerre helyezkedik el, ahová a résztvevők saját gépjárműveikkel jutnak el a Nemzeti Park Igazgatóság munkatársának „felvezetésével”.

A kenutúrán szakvezető mutatja be a Duna egykori főágát, a Külső-Bédát.

Időpontok 2025. július-augusztusban: minden szombaton.

A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/846-6020.

Találkozási pont: Fehér Gólya Múzeum, Kölked, Széchenyi u. 1. Időpont: 9.00 óra.

A program időtartama: 3 óra.

A részvételi díj 2-14 éves korig 2000 Ft/fő, 14 éves kor felett 2500 Ft/fő.

A Duna alacsony vízállása (200 cm alatt) esetén a túra nem tartható meg. Kérjük, figyeljék honlapunkat, ahol hírt adunk a túra esetleges törléséről!

Kenuzás a Vén-Dunán

A Gemenci erdő vadregényes vízvilágával lehet ismerkedni júliusi kenutúránkon. A nemzeti park igazgatóság természetvédelmi őrével bejárjuk a Vén-Dunát, mely alig több mint száz évvel ezelőtt a Duna főága volt. A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért előzetes bejelentkezés szükséges. E-mail: attila.komlos@ddnp.hu, eva.horvath@ddnp.hu. Minimum létszám: 15 fő

Helyszín: Baja - Vén-Duna, időpont: 9.00 óra, a túra hossza, időtartama: 8 km, 3 óra.

A részvételi díj: 2500 Ft/fő. A Duna alacsony vízállása (200 cm alatt) esetén a túra nem tartható meg. Kérjük, figyeljék honlapunkat, ahol hírt adunk a túra esetleges törléséről!

Júliusi programajánló

Július 3.: Idegenvezetés a 100 éves Pintér-kert Arborétumban [JELVÉNYGYŰJTŐ TÚRA]

Az Arborétum névadója az alapító Pintér János (1879-1933) pécsi banktisztviselő, aki a népszerű kirándulóhely, a Tettye közvetlen szomszédságában álló villaépülete környezetében 1926-ban fogott a növénytelepítési munkálatokba. Szentimentális tájképi kertet hozott létre, amelyben a főként örökzöld növények mellett mesterséges várom, fa pavilon, két vízmedence, valamint több szobor is megtalálható. A minden hónap első péntekjén megtartott garantált program résztvevői szakvezető kalauzolásával betekintést nyerhetnek a száz éves múltra visszatekintő gyűjteményes kertben megtalálható különleges örökzöldek, gyümölcsfák, díszfák világába.

Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Pécs, Tettye tér 9.)

Időpont: 10.00 óra, a program időtartama: 1 óra, a részvételi díj: 1500 Ft/fő.

Július 4.: Szemtől szemben a denevérekkel

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság denevérgyűrző szakemberének segítségével testközelből ismerkedhetnek meg az érdeklődők Pécs misztikus, és kissé félreismert lényeivel, védelmük fontosságával és lehetőségeivel. Az este folyamán lehetőség nyílik a denevérkutatás módszereinek megismerésére és a függönyhálóval befogott denevérek közben történő megtekintésére, barátkozásra, a félelmek levetkőzésére.

Helyszín: Pintér-kert Arborétum, parkoló (Pécs)

Időpont: 20.30 óra, a program időtartama: 3 óra, a részvételi díj: 1500 Ft/fő.

Július 4.: Gólyák nyomában Béda-Karapancsán

A Duna-Dráva Nemzeti Park területén található Béda-Karapancsa a Duna magyarországi alsó szakaszának egyik legértékesebb és legkülönlegesebb élőhely-együttese. Programunkon erre a páratlan természeti területre kalauzoljuk az érdeklődőket. A résztvevők a Duna hullámterében kanyargó, varázslatos Külső-Béda mellékágon evezhetnek, miközben a túravezető betekintést nyújt a vidék gazdag élővilágába és feltárja a terület természeti értékeinek titkait.

A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért minden esetben előzetes jelentkezés szükséges!

Tel.: 30/846-6020.

Találkozási pont: Fehér Gólya Múzeum (Kölked, Széchenyi u. 1.). Időpont: 9.00 óra.

A program időtartama: 3 óra.

Részvételi díj: 2-14 éves korig: 2000 Ft/fő, 14 éves kor felett: 2500 Ft/fő.

Július 8.: Óvodás séták a Pintér-kert Arborétumban

Szimatolva, tapogatva ismerkedhetnek a gyerekek a Pintér-kert csodálatos növényeivel. A program keretében az óvodások megismerhetik a kert illatösvényét és a tavakban élő aranyhalat.

A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/377-3383

Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Pécs, Tetrye tér 9.)

Időpontok: 9.00 óra, 11.00 óra. A program időtartama: 60 perc, a részvételi díj: 1000 Ft/fő.

Július 11.: Gólyák nyomában Béda-Karapancsán

A részletes programot lásd: július 4.

A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért minden esetben előzetes jelentkezés szükséges!

Tel.: 30/846-6020.

Találkozási pont: Fehér Gólya Múzeum (Kölked, Széchenyi u. 1.). Időpont: 9.00 óra.

A program időtartama: 3 óra.

Részvételi díj: 2-14 éves korig: 2000 Ft/fő, 14 éves kor felett: 2500 Ft/fő.

Július 11.: Hódító hód kenutúra

A túrán kenuinkkal bejárjuk a Vén-Dunát, mely alig több mint száz évvel ezelőtt a Duna főága volt.

A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért előzetes bejelentkezés szükséges.

E-mail: attila.komlos@ddnp.hu, eva.horvath@ddnp.hu

Minimum létszám: 15 fő

Helyszín: Baja - Vén-Duna, időpont: 9.00 óra, a túra hossza, időtartama: 8 km, 3 óra.

Részvételi díj: 2500 Ft/fő.

Július 11.: Denevérlés a Prométheusz-parkban

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság denevérgyűrző szakemberének segítségével testközelből ismerkedhetnek meg az érdeklődők e misztikus, és kissé félreismert lényekkel, védelmük fontosságával és lehetőségeivel. Az este folyamán lehetőség nyílik a denevérkutatás módszereinek megismerésére és a függönyhálóval befogott denevérek közben történő megtekintésére, barátkozásra, a félelmek levetkőzésére.

Helyszín: Szekszárd, Prométheusz-park

Időpont: 20.30 óra. A program időtartama: 3 óra, a részvétel díjmentes.

Július 11.: Ismerkedés a csillagos égbolttal a Barcsi borókásban

Ezen az estén egy csillagásztávcső segítségével barangoljuk be az éjszakai égboltot. A program első felében a nyári csillagképekkel ismerkedünk egy lézeres mutatópálca segítségével, majd ezt követően a távcsőbe nézve a Naprendszerből az intergalaktikus térig figyelünk meg bolygókat, csillagködöket, csillaghalmazokat és távoli galaxisokat.

A programon való részvételhez előzetes bejelentkezés szükséges! Tel.:30/377-3393, 82/461-285, e-mail: dravaszentos@ddnp.hu

Helyszín: Barcsi Borókás parkolója (6-os főút 253 km-szelvény)

Időpont: 22.30 óra

Program időtartama: 3 óra

Részvételi díj: 1500 Ft/fő

FONTOS: NEM MEGFELELŐ IDŐJÁRÁS ESETÉN (ESŐ, ÖSSZEFÜGGŐ FELHŐRÉTEG, STB) A TÚRA ELMARADHAT. MAXIMÁLIS LÉTSZÁM: 40 FŐ. KISSZÉKET/KEMPINGSZÉKET MINDENKI HOZZON MAGÁVAL!

Július 18.: Gólyák nyomában Béda-Karapancsán

A részletes programot lásd: július 4.

A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért minden esetben előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/846-6020.

Találkozási pont: Fehér Gólya Múzeum (Kölked, Széchenyi u. 1.). Időpont: 9.00 óra.

A program időtartama: 3 óra.

Részvételi díj: 2-14 éves korig: 2000 Ft/fő, 14 éves kor felett: 2500 Ft/fő.

Július 18.: Növényi történelem – A Pintér-kert Arborétum növényvilága 100 év távlatából

Pintér János, a kert alapítója 100 évvel ezelőtt indult növénytelepítési munkásságával egy olyan gyűjteményes kertet hozott létre, mely a mai napig meghatározó rekreációs és kultúrtörténeti helyszíne a városnak. Túránk során a Mecsek déli lejtőire felkapaszkodó, közel 2 hektár területű arborétum fajgazdag növényvilágával ismerkedünk. Megtudhatjuk, hogy mely növények gazdagították a kertet már 100 évvel ezelőtt, illetve melyek azok, amik újdonsült lakói a területnek.

A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 70/374-0295

Helyszín: Pintér-kert Arborétum. Időpont: 10.00 óra. A program időtartama: 60 perc.

Részvételi díj: 1.500 Ft/fő

Július 25.: Gólyák nyomában Béda-Karapancsán

A részletes programot lásd: július 4.

A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért minden esetben előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/846-6020.

Találkozási pont: Fehér Gólya Múzeum (Kölked, Széchenyi u. 1.). Időpont: 9.00 óra.

A program időtartama: 3 óra.

Részvételi díj: 2-14 éves korig: 2000 Ft/fő, 14 éves kor felett: 2500 Ft/fő.

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.
Tel.: 30/405-4571, 30/377-3388
E-mail: szilvia.wodtke@ddnp.hu, attila.komlos@ddnp.hu
www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, a következő linken iratkozhat le: https://ddnp.hu/hasznos/hirlevel_leiratkozas